

خاور
میانه

ترامپ پایان عملیات در یمن را اعلام کرد

یمن روز گذشته هدف حمله سنگین نیروی هوایی اسرائیل قرار گرفت. در جریان دومین عملیات اسرائیل علیه زیرساخت‌ها و مواضع یمن، این بار فرودگاه صنعاء و چند نقطه دیگر در پایتخت این کشور را هدف قرار دادند. به دنبال بمباران فرودگاه صنعاء توسط اسرائیل، این فرودگاه به طور کامل غیرفعال شد. بر اساس گزارش رسانه‌های عبری، در این حمله، باند فرودگاه، ترمینال مسافران، هواپیماهای غیرنظامی و دیگر ساختمان‌های فرودگاه مورد هدف قرار گرفتند. یک پایگاه هوایی در شمال صنعاء، تأسیسات نفت و بنزین و یک نیروگاه برق نیز از جمله اهدافی بودند که گفته می‌شود در جریان این عملیات بمباران شدند. پس از حمله موشکی حوثی‌ها به اسرائیل و برخورد این موشک به فرودگاه بن‌گوریون در تل‌آویو، اسرائیل بندر الحدیده و نقاطی در حوالی این بندر از جمله یک کارخانه سیمان‌سازی را نیز بمباران کرده بود. بر اساس آنچه حساب‌های کاربری دولت اسرائیل در شبکه‌های اجتماعی گزارش کردند، هدف گرفتن کارخانه‌های سیمان‌سازی در یمن برای جلوگیری از ساخت مصالح مورد نیاز برای ساخت تأسیسات نظامی و تونل‌های مورد استفاده نیروهای مسلح یمن است.

▼ ترامپ: عملیات در یمن به پایان رسید

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده شب گذشته به وقت تهران در جریان نشست مشترک با خبرنگاران که با حضور مارک کارنی، نخست‌وزیر جدید کانادا برگزار می‌شد، از پایان عملیات در یمن خبر داد. به گزارش ایسنا، ترامپ مدعی شد: «شب گذشته حوثی‌ها اعلام کردند که دیگر با آمریکا نخواهند جنگید.» با این وجود، رئیس‌جمهور آمریکا افزود: «بمباران یمن را متوقف خواهیم کرد، به‌سخنان حوثی‌ها احترام می‌گذاریم. آن‌ها گفتند که دیگر کشتی‌ها را منفجر نخواهند کرد. از همین لحظه حملات آمریکا علیه یمن متوقف خواهد شد.» مارک‌ورویو، وزیر خارجه و مشاور امنیت ملی موقت آمریکا نیز اظهار داشت: «هدف از حملات ما به یمن، آزادسازی خطوط کشتیرانی بود. با توجه به اظهارات حوثی‌ها، دیگر به ادامه دادن عملیات خود علیه آن‌ها نیازی نداریم.» ترامپ در ادامه با اشاره به سفر آتی خود به غرب آسیا گفت: «به عربستان سعودی، قطر و امارات متحده عربی سفر خواهیم کرد. پیش از این سفر که شامگاه دوشنبه صورت می‌گیرد، بیانیه مهمی صادر خواهیم کرد. اما اکنون جزئیات آن یا حتی موضوع آن را نخواهم گفت.» او افزود: «این بیانیه بسیار مثبت خواهد بود و پیش از شروع سفرم به منطقه غرب آسیا آن را اعلام خواهیم کرد.»

▼ انصارالله: پاسخ می‌دهیم

«محمد البیختی»، عضو دفتر سیاسی انصارالله به حملات عصر دیروز رژیم صهیونیستی به صنعاء واکنش نشان داد. البیختی ضمن محکومیت این تجاوز آشکار رژیم اسرائیل علیه یمن اظهار داشت: «رژیم صهیونیستی از خطوط قرمز تخطی کرده و اکنون باید منتظر واکنش یمنی‌ها باشد. «حزام الاسد، یکی دیگر از رهبران انصارالله نیز با تأکید بر شکست صهیونیست‌ها در تأمین امنیت بسیاری از مناطق راهبردی خود از جمله فرودگاه بن‌گورین تل‌آویو بر اراده دولت و نیروهای مسلح یمن برای برقراری بازدارندگی در برابر حملات صهیونیست‌ها اشاره کرد و افزود: به صهیونیست‌ها اجازه نقض حاکمیت ملی خود را نخواهیم داد. الاسد در پایان با اشاره به پایداری دولت و ملت یمن در حمایت و پشتیبانی از برادران و خواهران فلسطینی در غزه اظهار داشت: حملات نیروهای مسلح یمن علیه صهیونیست‌ها تا زمان توقف جنگ و رفع محاصره از این باریکه ادامه خواهد یافت.

▼ نتانیاهو: به هر حمله‌ای پاسخ می‌دهیم

به گزارش ایرنا، بنیامین نتانیاهو، شب گذشته در اظهاراتی گفت: «بارها گفته‌ام که هرکس به ما آسیب برساند، خودش را هدف قرار داده است. اگر یک‌بار به ما ضربه بزنند، ما هفت‌بار پاسخ می‌دهیم.» نخست‌وزیر رژیم اسرائیل همچنین از دو عملیات این رژیم علیه یمن گفت و ادامه داد: «شب گذشته ضربه‌ای قوی به بندر الحدیده وارد کردیم و امروز نیز فرودگاه بین‌المللی صنعاء را که از آن برای حمله به ما استفاده می‌شود، هدف قرار دادیم. ما اجازه نخواهیم داد هیچ گروهی از هر نقطه‌ای از منطقه به ما حمله کند بدون آنکه هزینه‌اش را بپردازد.» نتانیاهو همچنین تلاش کرد تا حملات موشکی یمن به سرزمین‌های اشغالی را به جمهوری اسلامی ایران نسبت دهد و در این باره مدعی شد که این حملات با حمایت ایران انجام می‌شود. شب گذشته همچنین یک مقام آمریکایی به شبکه الجزیره خبر داد که این حمله با هماهنگی آمریکا انجام نشده است. بر اساس این گزارش، اسرائیل تنها ساعتی پیش از حمله به یمن، کاخ سفید و ترامپ را در جریان این حمله قرار داده است. گزارش‌های ابتدایی حاکی از این بود که حمله اسرائیل به یمن با مشارکت آمریکایی‌ها انجام شده است.

عکس: Gettyimages

اشغالگری در روز روشن

طرح کابینه اسرائیل برای گسترش جنگ در غزه چیست و چه پیامدهایی دارد؟

محمدحسین لطف‌الهی

خبرنگار بین‌الملل

▼ ادبیات نسل کشی و پاکسازی قومی

برخی مقام‌های دولتی اسرائیل استفاده از واژه «اشغال» را برای طرح فعلی رد می‌کنند. دیوید منسر، سخنگوی نتانیاهو روز دوشنبه در این زمینه به خبرنگاران گفت که این طرح بر پایه «گسترش و حفظ قلمروها و ونه اشغال» طراحی شده اما زمانی که از او سوال شد آیا این «حفظ قلمروها» دائمی خواهد بود، پاسخی ارائه نداد. سخنگوی نتانیاهو همچنین افزود که اسرائیل قصد دارد جمعیت غیرنظامی را «برای امنیت خودشان» به جنوب غزه منتقل کند. براساس قوانین بین‌المللی، هرگونه جابه‌جایی اجباری جمعیت «جنایت» تلقی می‌شود. با این حال، برخی از مقام‌های اسرائیلی آشکارا از «اشغالگری»، «جابه‌جایی جمعیت» و ضرورت جلوگیری از ورود کمک‌های بشردوستانه صحبت می‌کنند.

اکسیوس نوشته است: ارتش اسرائیل قرار است در این عملیات هر ساختمانی را که هنوز پیر جاست تخریب کند و همه تقریباً دو میلیون ساکن غزه را به منطقه‌ای موسوم به «منطقه بشردوستانه» براند. به گفته یک مقام اسرائیلی، تنها جایگزین ساکنان غزه برای رفتن به «منطقه بشردوستانه» ترک «داوطلبانه» نوار غزه رفتن به کشوری دیگر است. چنین جایگزینی‌ای با طرح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا برای نوار غزه که در جریان سفر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل به آمریکا از آن رونمایی شد، کاملاً همسواست. بتسالال اسموتریچ، وزیر دارایی اسرائیل روز دوشنبه ۵ مه گفت که اسرائیل حتی در صورت دستیابی به توافق جدید برای آزادی گروگان‌ها، از نوار غزه خارج نخواهد شد. او با تأکید بر همین مسئله افزود که نباید از پذیرش واژه «اشغال» هراس داشت: «اما بالاخره نوار غزه را اشغال خواهیم کرد. دیگر از واژه اشغال هراسی نخواهیم داشت.» او افزود: «ما در نهایت کنترل تمام کمک‌های بشردوستانه را در دست می‌گیریم تا به منابع حماس تبدیل نشود. ما حماس را از جمعیت جد می‌کنیم، نوار غزه را پاکسازی می‌کنیم، گروگان‌ها را بازمی‌گردانیم و حماس را شکست می‌دهیم.» او تأکید کرد که پس از آغاز حمله جدید در غزه، «هیچ عقب‌نشینی‌ای از سرزمین‌هایی که تصرف کرده‌ایم، حتی در ازای گروگان‌ها، در کار نخواهد بود.»

ایتامار بن‌گویبر، وزیر امنیت ملی اسرائیل هم در همان روز با انتقاد از کسانی که فراهم کردن دسترسی مردم غزه به کمک‌های بشردوستانه را وظیفه اسرائیل می‌دانند، گفت: «من متوجه نمی‌شوم چرا این موضوع را وظیفه اسرائیل معرفی می‌کنند. آنجا به اندازه کافی غذا وجود دارد.»

ماده ۵۴ پروتکل الحاقی اول به کنوانسیون‌های ژنوه به صراحت گرسنگی دادن به غیرنظامیان را به عنوان روش جنگی در درگیری‌های مسلحانه بین‌المللی ممنوع می‌کند. این ممنوعیت دامنه وسیعی دارد و هر روش جنگی را که هدف آن گرسنگی دادن به غیرنظامیان باشد، در بر می‌گیرد. علاوه بر این، این ماده، حمله، تخریب، برداشتن یا غیرقابل استفاده کردن اشیایی را که برای بقای جمعیت غیرنظامی ضروری هستند (مانند مواد غذایی، مناطق کشاورزی، محصولات، دام، تأسیسات آب آشامیدنی و شبکه‌های آبیاری)، در صورتی که با هدف خاص محروم کردن غیرنظامیان از آن‌ها انجام شود، ممنوع می‌سازد. لازم به ذکر است که این ممنوعیت صرف نظر از انگیزه، خواه گرسنگی دادن به غیرنظامیان باشد یا طرف متخاصم، اعمال می‌شود. ماده ۵۴ استثنائاتی را در خصوص استفاده نیروهای مسلح طرف متخاصم از این اشیاء با استفاده از آن‌ها در حمایت مستقیم از اقدامات نظامی ذکر می‌کند، اما تأکید می‌کند که این اقدامات نباید جمعیت غیرنظامی را با کمبود مواد غذایی یا آب مواجه کند که منجر به گرسنگی یا جابه‌جایی اجباری آن‌ها شود. اساسنامه رم استفاده عمدی از گرسنگی دادن به غیرنظامیان را به عنوان روش جنگی جرم‌انگاری

می‌کند.

همچنین ماده ۴۹ کنوانسیون چهارم ژنوه به‌طور قاطع نقل و انتقالات اجباری فردی یا جمعی و اخراج افراد محافظت‌شده از سرزمین اشغالی به سرزمین قدرت اشغالگر یا به سرزمین هر کشور دیگر، اشغال شده یا نشده را صرف نظر از انگیزه، ممنوع می‌کند. ماده ۴۹ استثنای محدودی را قائل می‌شود که تخلیه جزئی یا کلی یک منطقه معین در داخل سرزمین اشغالی را تنها در صورتی مجاز می‌داند که امنیت جمعیت یا دلایل نظامی ضروری ایجاب کند، با تأکید بر موقت بودن چنین تخلیه‌هایی و تعهد به بازگرداندن افراد آواره پس از پایان مداخلات.

با توجه به اقدامات عمدی اسرائیل در جلوگیری از دسترسی مردم غزه به غذا و سیاست‌گذاری‌ها در راستای انتقال اجباری جمعیت از غزه بدون تعهد به بازگرداندن آن‌ها، اقدامات اسرائیل در این زمینه‌ها را می‌توان جنایت جنگی دانست.

▼ زمانبندی اسرائیل

ایده یک حمله جدید و گسترده در غزه برای چندین ماه در میان دولت ورده‌های بالای نظامی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. اما چرا دولت اسرائیل این طرح را با چنین سروصدایی اعلام کرده است؟ و چرا در این مقطع زمانی؟ گاردین نوشته است که یکی از عوامل کلیدی، مذاکرات غیرمستقیم با حماس در باره آتش‌بس جدید است. دولت بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، امیدوار است که فراخوان ده‌ها هزار نیروی ذخیره، تهدید به حمله جدید و چشم‌انداز تصرف بخش‌های وسیعی از قلمرو، رهبران حماس را وادار به امتیازدهی کند

از نگاه آن‌ها در صورت عدم موفقیت این رویکرد، تصرف فیزیکی سرزمین می‌تواند اهرم مفیدی در مذاکرات آینده فراهم کند و در عین حال امکان فشار بیشتر بر حماس را در کوتاه‌مدت فراهم سازد.

از طرفی، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا قرار است طی ۱۰ روز آینده به خاورمیانه سفر کند و مقامات اسرائیلی اعلام کرده‌اند که حمله گسترده آن‌ها به غزه در روز ۱۳ مه، پس از پایان سفر رئیس‌جمهور آمریکا به خاورمیانه آغاز خواهد شد. هرچند اسرائیلی‌ها نمی‌خواهند ریسک تحت تأثیر قرار دادن سفر ترامپ